

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Pohjavesialueiden tarkistus ja uudelleen luokittelu, Kaakkois-Suomi

21.9.2017

Kaakkois-Suomen ELY-keskus,
Heidi Rautanen ja Pyry Mäkelä

Pohjavesialueiden tarkistus ja uudelleen luokittelu

- Laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä 1299/2004
 - 2 a Luku Pohjavesialueet (1263/2014)
 - Pohjavesialueen määrittäminen ja luokitus (10 a-b §)
 - Pohjavesialueen rajan ja luokituksen muuttaminen (10 c §)
 - Pohjavesialueen määrittämisen ja luokituksen valmistelu (10 d §)
- Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä 1040/2006
 - 2 a Luku Pohjavesialueiden määrittäminen ja luokitus (929/2016)
 - Pohjavesialueen ja muodostumisalueen rajan määrittäminen (8 a-b §)
 - Pohjavesialueen luokitus E-luokkaan (8 c §)
 - Selvitykset ja valmistelussa esitettävät tiedot sekä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkittävät pohjavesiä koskevat tiedot (8 d-e §)

Pohjavesialueiden tarkistus ja uudelleen luokittelu

- Ohjeluonnos ”Pohjavesialueet – määrittäminen, luokitus ja suojelusuunnitelmat” (Luonnos 29.11.2016)
 - http://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Tutkimus_ja_kehittamishankkeet/Hankkeet/Pohjavesialueiden_maarittamisen_luokituksen_ja_suojelusuunnitelmien_laatimisen_ohjeistus
 - Lopullinen ohjeistus julkaistaneen vuoden 2017 loppuun mennessä

Pohjavesialueet

-määrittäminen , luokitus ja suojelusuunnitelmat

Luonnos 29.11.2016

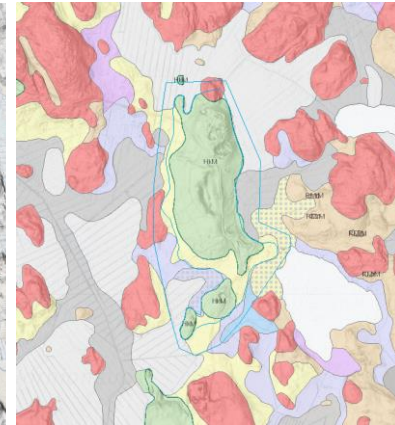
RITVA BRITSCHGI & JARI RINTALA

SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS

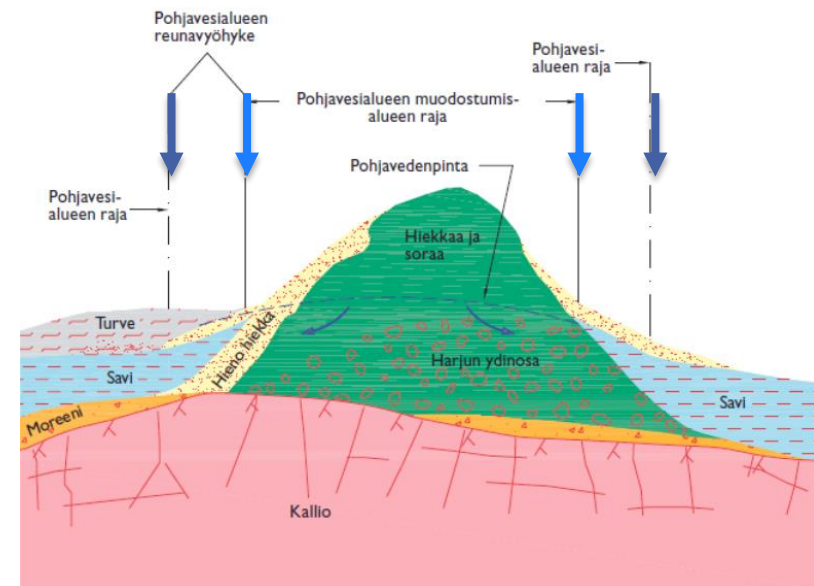

Pohjavesialueiden rajaaminen

- ELY -keskukset vastaavat pohjavesialueiden määrittämisestä ja luokituksesta sekä pohjavesialuetietojen ylläpidosta
- Rajausperiaatteet eivät muutu aiemmasta
 - Pohjavesialueen ja muodostumisalueen rajan määrittämisen tulee perustua parhaaseen saatavilla olevaan hydrogeologiseen tietoon
 - Rajausta on muutettava, jos siihen vaikuttava tieto sitä edellyttää

<http://gtkdata.gtk.fi/maankamara/>

Pohjavesialueiden uudet luokat

- ELY-keskus luokittelee pohjavesialueen vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella (VMHL 10 b §):
 - 1) **1-luokkaan** vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen, jonka vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin
 - 2) **2-luokkaan** muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen, joka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuu 1 kohdassa tarkoitettuun käyttöön.
- ELY-keskus luokittelee lisäksi **E-luokkaan** pohjavesialueen, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Pohjavesialueen luokitus E-luokkaan (Vna1040/2006, 8 c §)

- **E-luokan pohjavesialueen** luokitus perustuu
 - 1) luonnontilaisen tai luonnontilaisen kaltaiseen,
 - 2) muun lainsäädännön nojalla suojeltuun,
 - 3) pohjavedestä suoraan riippuvaiseen,
 - 4) merkittävään pintavesi- ja maaekosysteemiin.
 - Pintavesiekosysteemi on pohjavedestä suoraan riippuvainen, kun siihen purkautuu pohjavettä siten, että pohjaveden purkautumisella on merkitystä kyseisen ekosysteemin suojelulle ja säilymiselle.
 - Maaekosysteemi on pohjavedestä suoraan riippuvainen, kun pohjavesi ylläpitää luontotyypin ominaispiirteitä sekä vaikuttaa sen suojeluun ja säilymiseen.

➤ Luokat: 1E, 2E, tai E

Mikä vaikutus E-luokalla on?

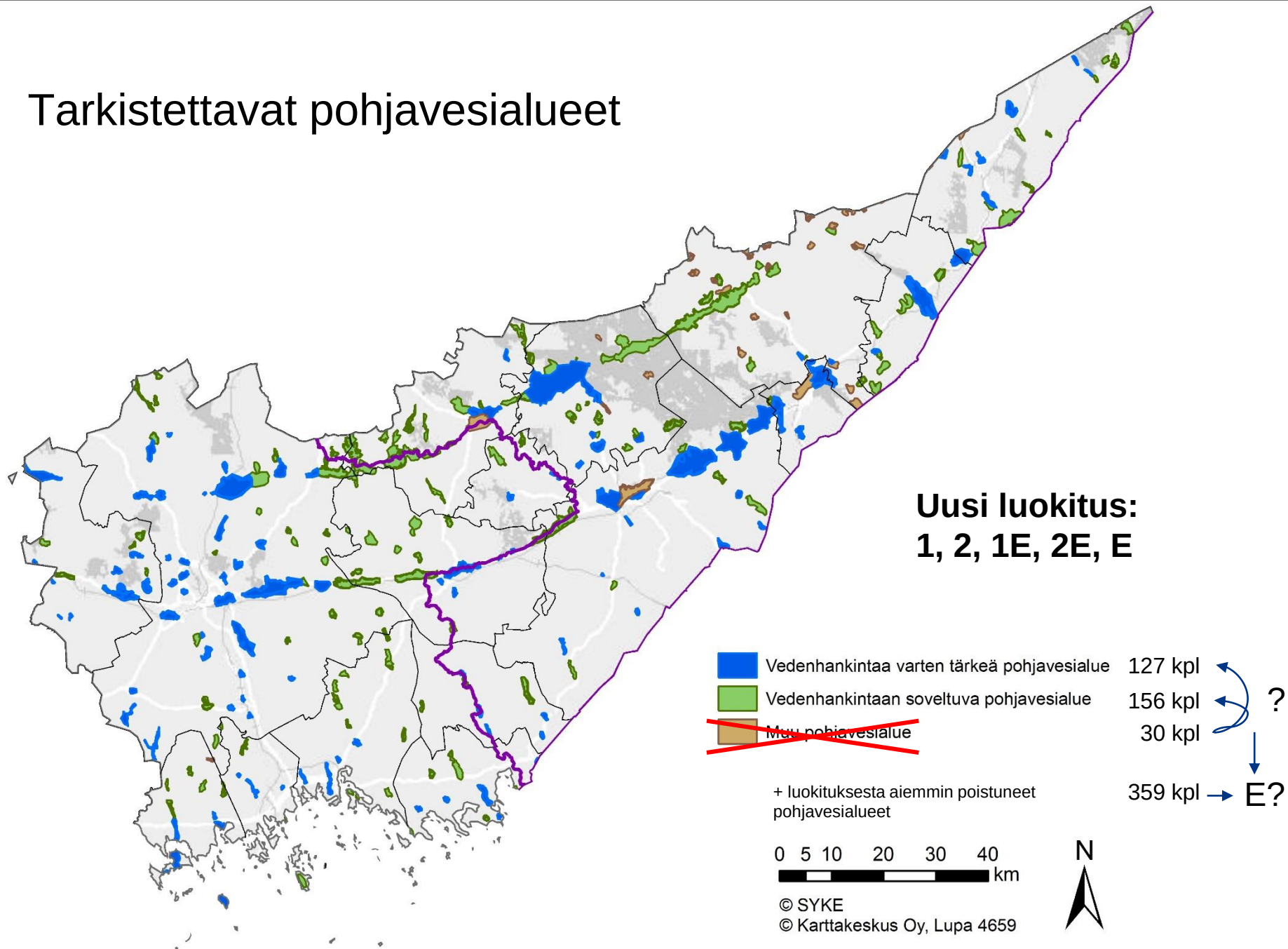
- E-luokitus on informatiivinen
 - Tieto, että pohjavesialueella on luonnontilaisia tai luonnontilan kaltaisia, muun lainsäädännön nojalla suojeltuja, pohjavedestä suoraan riippuvaisia, merkittäviä pintavesi- tai maaekosysteemejä esim.
 - Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset lähteet/norot/lammet
 - Metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluvat lähteiden, purojen ja norojen lähiympäristöt
 - Luontodirektiivin liitteessä I mainitut pinta- ja pohjavesistä riippuvaiset luontotyytit
- Lupamenettelyissä on selvitettävä hankkeen vaikutukset suoraan pohjavedestä riippuvaisiin pintavesi- ja maaekosysteemeihin
 - Ei eroa nykykäytäntöön, muuten kuin että tieto suojeluarvoista on tiedossa jo heti hankkeen suunnittelun alkuvaiheessa

Työn eteneminen Kaakkois-Suomessa

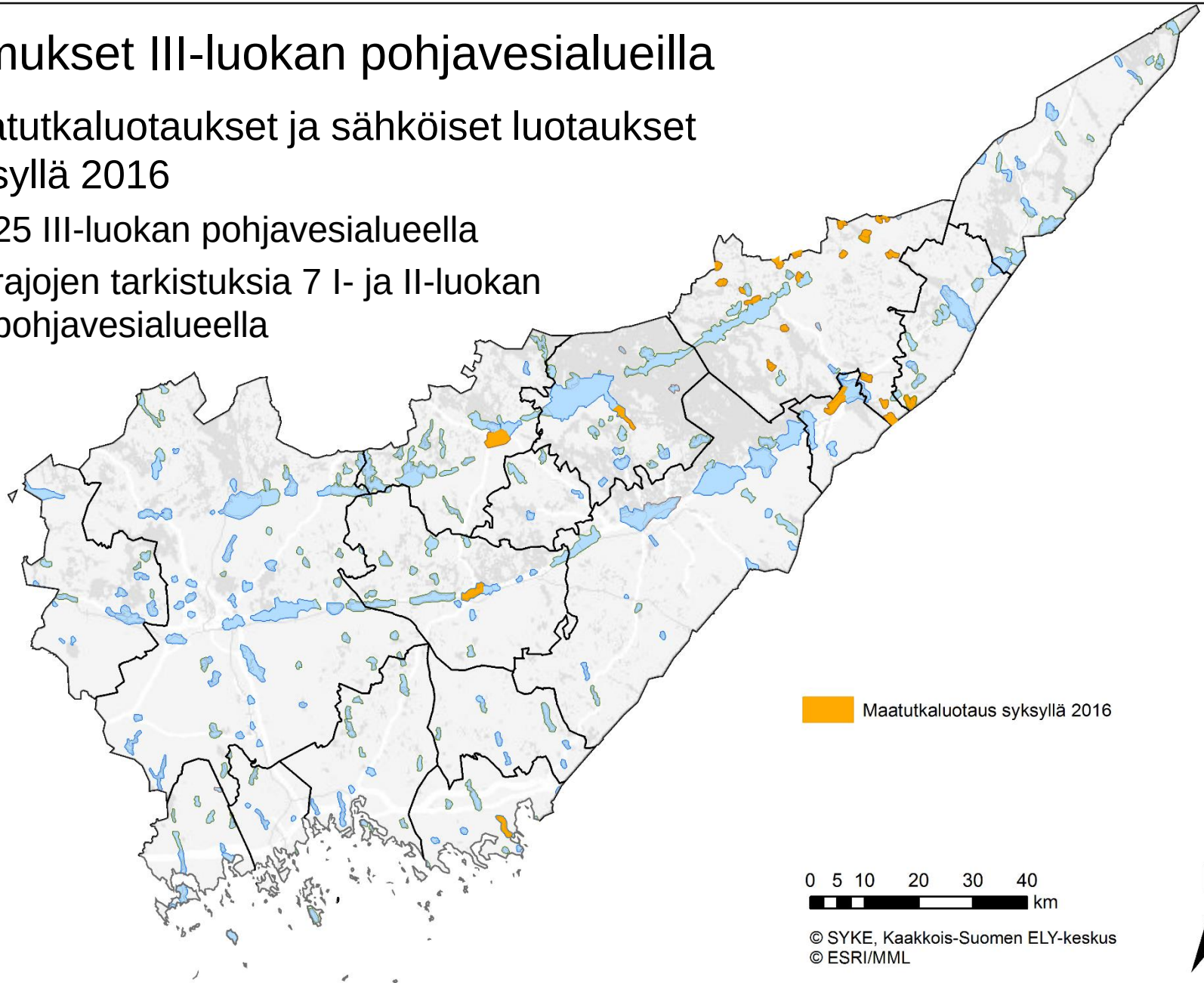
- Tutkimukset III-luokan pohjavesialueilla
- E-luokan kartoitukset
- Pohjavesialuetietojen tarkistaminen ja uudelleen luokittelu

Tarkistettavat pohjavesialueet

Tutkimukset III-luokan pohjavesialueilla

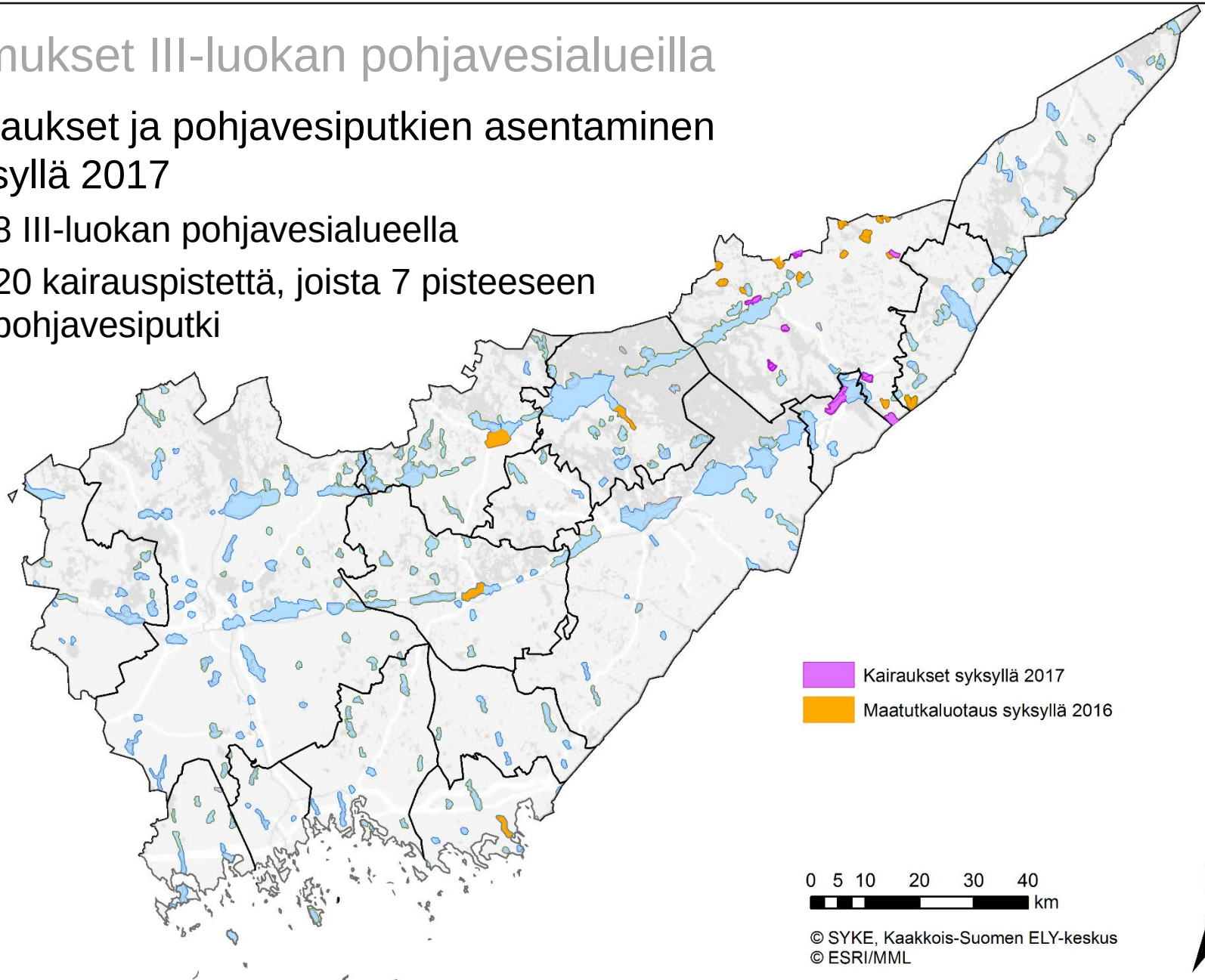
- Maatutkaluotaukset ja sähköiset luotaukset syksyllä 2016
 - 25 III-luokan pohjavesialueella
 - rajojen tarkistuksia 7 I- ja II-luokan pohjavesialueella

Tutkimukset III-luokan pohjavesialueilla

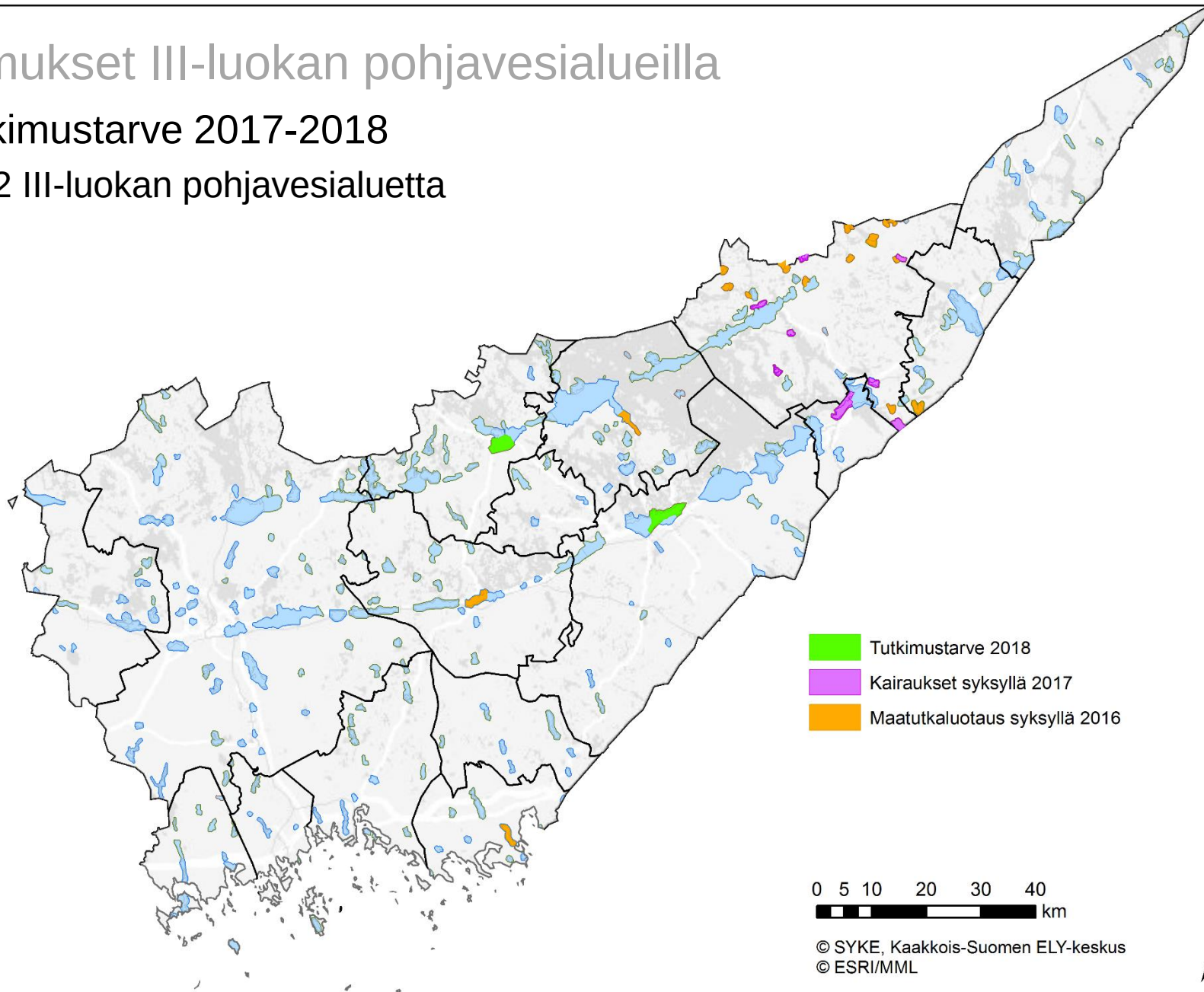
■ Kairaukset ja pohjavesiputkien asentaminen syksyllä 2017

- 8 III-luokan pohjavesialueella
- 20 kairauspistettä, joista 7 pisteeseen pohjavesiputki

Tutkimukset III-luokan pohjavesialueilla

- Tutkimustarve 2017-2018
 - 2 III-luokan pohjavesialuetta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

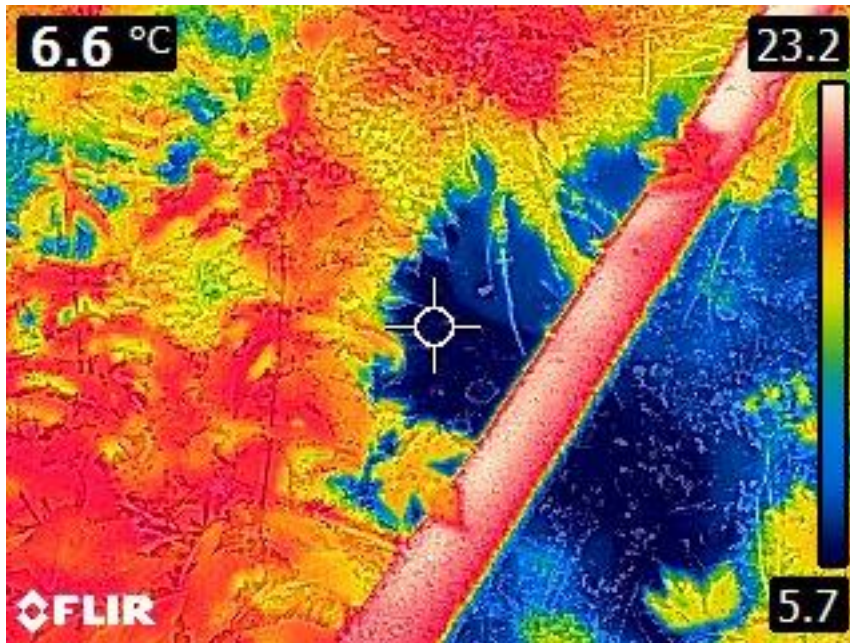

E-luokan perusteena olevien ekosysteemien kartoitukset

- Paikkatietotarkastelussa eri tietolähteitä hyödyntämällä Kaakkois-Suomesta löytyi noin 500 mahdollista pohjavedestä riippuvaista ekosysteemiä, jotka sijaitsevat luokiteltujen tai aikaisemmin luokituksesta poistettujen pohjavesialueiden vaikutuspiirissä
- Jokainen mahdollinen pohjavedestä riippuvainen ekosysteemi tarkastetaan maastossa ja arvioidaan asetuksen kriteereiden täyttyminen
 - 1) luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen,
 - 2) muun lainsäädännön nojalla suojeltu,
 - 3) pohjavedestä suoraan riippuvainen,
 - 4) merkittävä pintavesi- ja maaekosysteemi

Pohjavesiyhteyden tunnistaminen lämpötilan avulla

E-luokan perusteena olevien ekosysteemien kartoitukset

- Nyt kartoitettu noin 350 mahdollista pohjavesivaikutteista ekosysteemiä

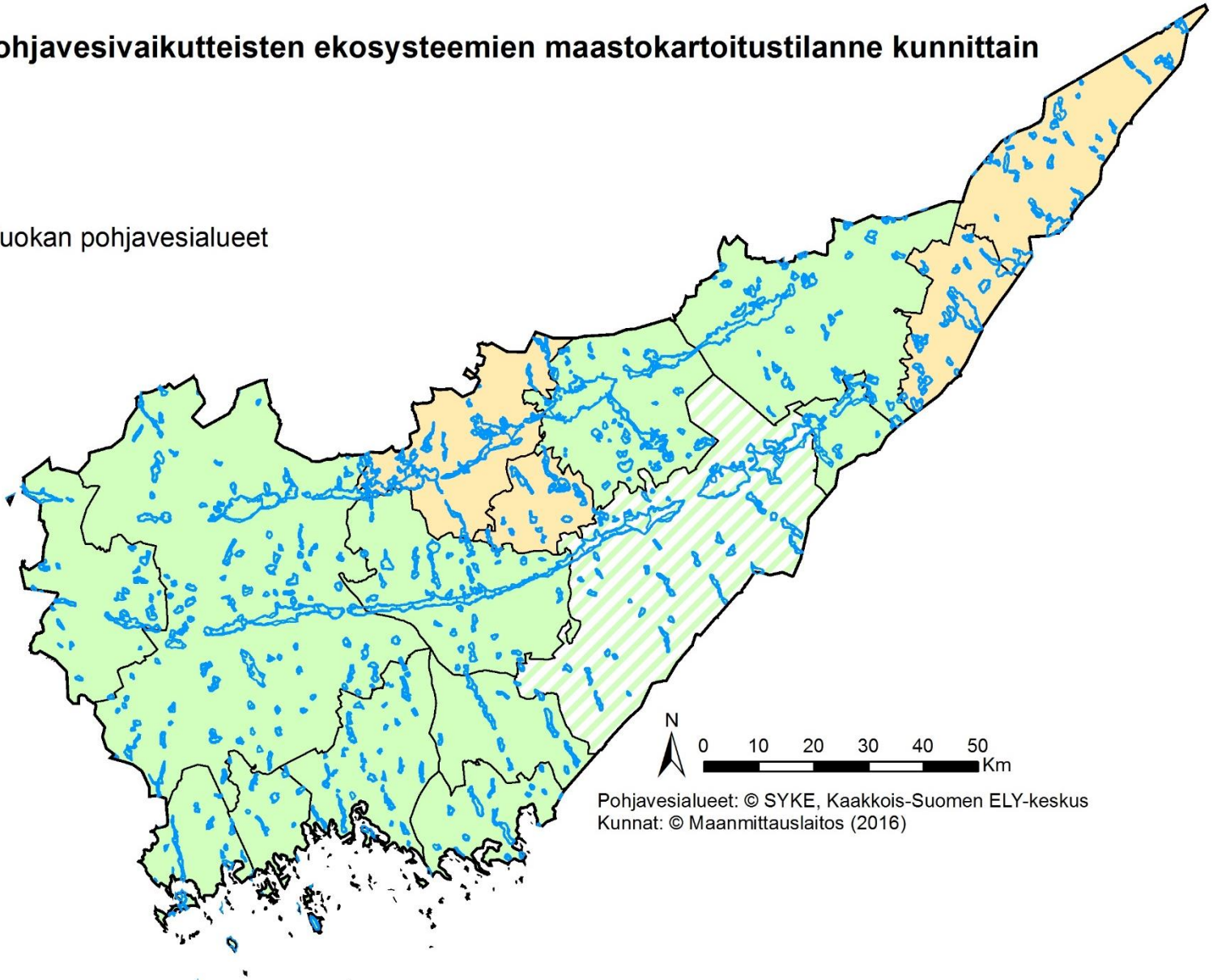
E-luokan perusteena olevien ekosysteemien kartoitukset

- Nyt tarkasteltu noin 350 mahdollista pohjavesivaikutteista ekosysteemiä
- 26 % täyttää E-luokan ekosysteemin kriteerit
 - Valtaosa kohteista ei ole luonnontilaisen kaltaisia

Mahdollisten pohjavesivaikutteisten ekosysteemien maastokartoitustilanne kunnittain

- Valmis
- Kesken
- Aloittamatta

I, II, III ja IV -luokan pohjavesialueet

Pohjavesialueet: © SYKE, Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kunnat: © Maanmittauslaitos (2016)

E-luokan perusteena olevien ekosysteemien kartoitukset

- Nyt tarkasteltu noin 350 mahdollista pohjavesivaikutteista ekosysteemiä
- 26 % täyttää E-luokan ekosysteemin kriteerit
 - Valtaosa kohteista ei ole luonnontilaisen kaltaisia
- Kunnittain tarkastellen valmiina ovat kaikki Kymenlaakson kunnat, Taipalsaari, Luumäki, Imatra ja Ruokolahti
- Nyt tarkastelluista pohjavesialueista 10 % saanee E-merkinnän
- Maastotyöt jatkuvat kesällä 2018

Pohjavesialueiden tarkistaminen ja uudelleen luokittelu

- Kaikkien pohjavesialueiden tiedot tarkistetaan
 - Tehdään mahdolliset rajauserämuutokset
 - tutkimuksiin perustuvat (esim. III-luokka)
 - tekniset korjaukset (esim. rantaviiva)
 - Muutetaan luokitus lain mukaiseksi vedenhankintaan soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella
 - 1, 1E, 2, 2E tai E
 - luokituksesta poistaminen
 - Laaditaan valmisteluasiakirjat, joista käy ilmi mm:
 - kartta-aineisto (rajaus ja eroavaisuus aiempaan)
 - perusteet alueen luokituksesta, rajauksesta
 - tiedot alueen hydrogeologiasta
 - E-luokan osalta tiedot suojellusta ekosysteemistä
 - tiedot alueen olemassa olevasta tai suunnitellusta vedenotosta

Pohjavesialueista tiedottaminen

- Tavoitteena varmistaa pohjavesialueen asukkaiden ja toiminnanharjoittajien tiedonsaanti sekä osallistumismahdollisuudet
 - Kuuleminen ja lausunnot
 - Valmisteluasiakirjat nähtävillä (30 vrk) kunnissa ja ELY-keskuksessa sekä myös sähköisesti internetissä
 - Kuuleminen tehdään kuntakohtaisesti ryhmissä (alustava aikataulu)
 - Etelä-Kymenlaakso (talvi/kevät 2018)
 - Pohjois-Kymenlaakso (kevät 2018)
 - Läntinen Etelä-Karjala (syksy 2018 – kevät 2019)
 - Itäinen Etelä-Karjala (syksy 2018 – kevät 2019)
 - Kuulemispalaute käydään läpi ja tehdään tarvittavat korjaukset
 - rajaukset ja luokitukset voimaan, kun ELY-keskus on tallentanut ne ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja tiedot on päivitetty myös ympäristöhallinnon pohjavesipaikkatietokantaan
- Pohjavesialueet luokiteltu vesienhoitolain mukaisesti vuoden 2019 loppuun mennessä

Kiitos!

